

22. 1. 2025 – Seminář ABPZ „Změny v předpisech pro PNV od 1.1.2025“

Ministerstvo dopravy

Přeprava nebezpečných věcí na železnici

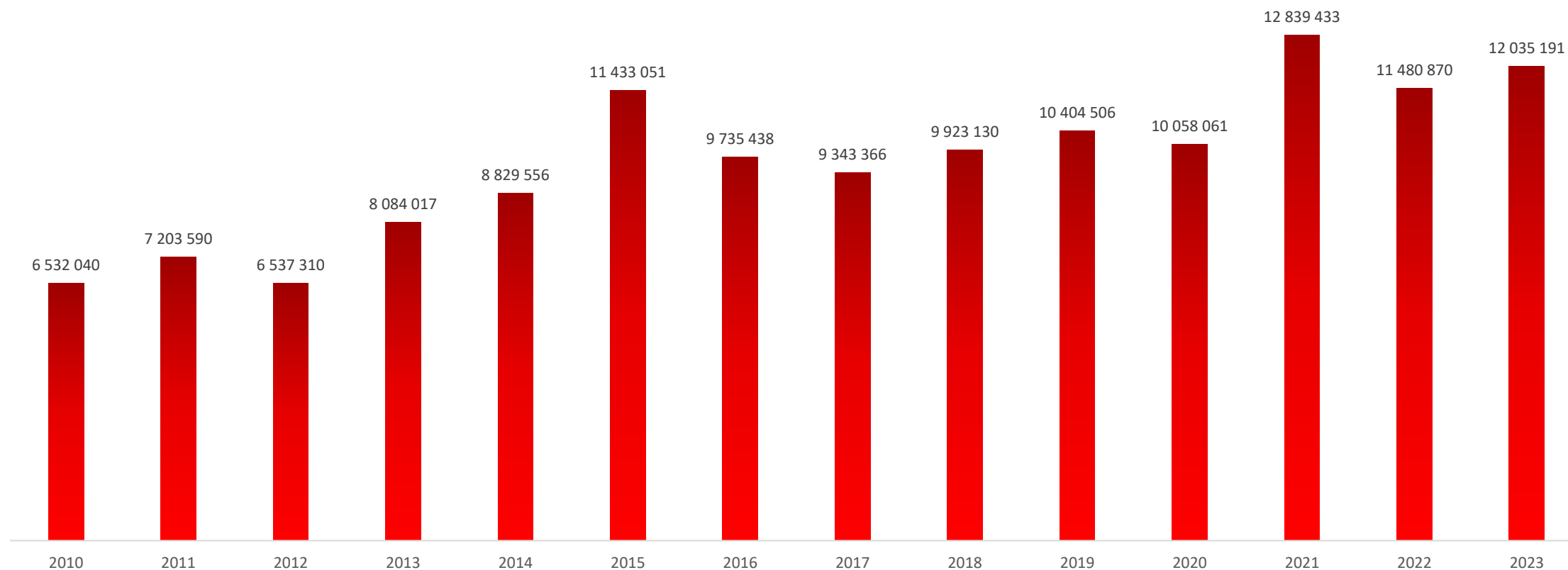
Ing. Luboš Knížek
Odbor drážní dopravy

Přeprava nebezpečných věcí

1. Přehled přeprav nebezpečných věcí
2. Mnohostranné dohody RID
3. Inspekční organizace RID
4. RID 2025
5. Hlavní změny RID 2025
6. Zkoušky bezpečnostních poradců

1. Přehled přeprav nebezpečných věcí

Přeprava nebezpečných věcí v období
2010 - 2023 (t)

2. Mnohostranné dohody RID

Mnohostranné dohody RID podle oddílu 1.5.1 RID, ke kterým Česko přistoupilo:

- **1/2022** přeprava zbytků barev (odpadů)
 - Platnost do **31. července 2025**
- **4/2021** přeprava nebezpečné věci BUTADIENY, SMĚS S UHLOVODÍKY, STABILIZOVANÁ třídy 2
 - Platnost do **30. června 2025**

3. Inspekční organizace RID

1.8.6.2.4.2 RID – seznamy za smluvní státy RID jsou dostupné na webu OTIF

Česko

• RAILTEST

- posuzování shody,
- periodické prohlídky,
- mezidobé prohlídky,
- mimořádné prohlídky,
- ověřování před uvedením do provozu.

• TWINSPECT

Tř.: 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 8, 9

- posuzování shody,
- periodické prohlídky,
- mezidobé prohlídky,
- mimořádné prohlídky,
- ověřování před uvedením do provozu.

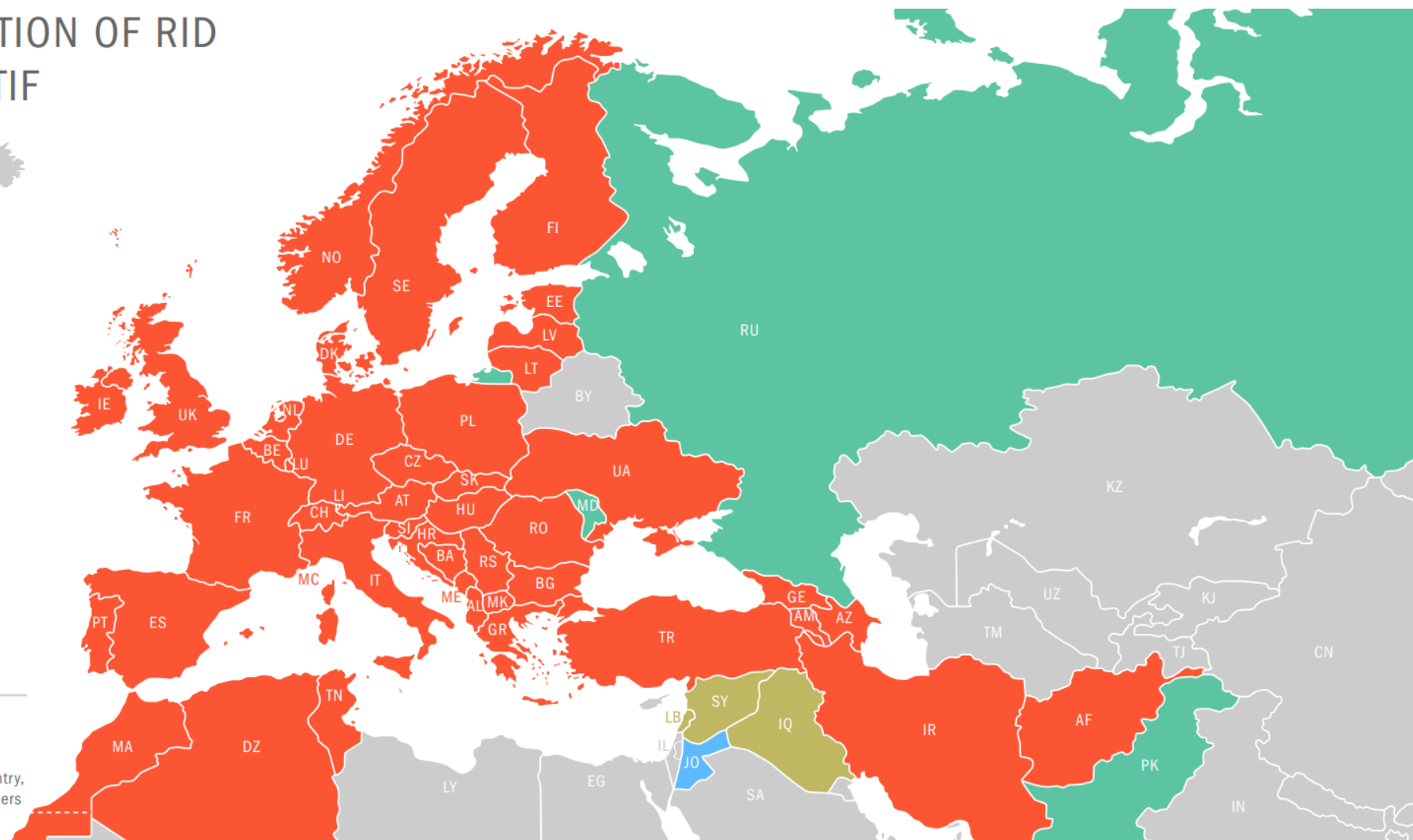
SCOPE OF APPLICATION OF RID APPENDIX C TO COTIF

SITUATION ON
1st SEPTEMBER 2024

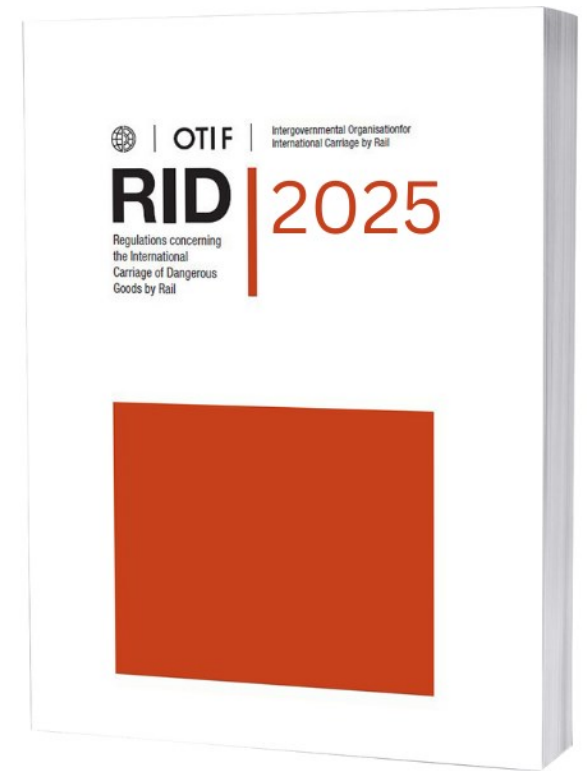

- COTIF - RID
- COTIF without RID
- Associate Members
- Membership suspended

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion on the part of OTIF'S Secretariat concerning any legal status of any country, territory, or concerning the delimitation of its frontiers

- **RID 2025**
 - oficiální text změn (OTIF) – 24. června 2024
 - rozsah - 80 stran textu
 - vyhlášení v e-Sbírce – **duben 2025**
- Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) **2024/1762** ze dne 5. června 2024, kterým se členským státům povoluje přijetí **některých odchylek** podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES o pozemní přepravě nebezpečných věcí.

5. Hlavní změny RID 2025

Nový pododdíl 1.1.3.1 ii)

Ustanovení Řádu RID se nevztahují na:

- přepravu nebezpečných věcí soukromými osobami v mezích definovaných v odstavci (a) (i), které jsou původně určeny pro jejich osobní nebo domácí použití nebo pro jejich aktivity ve volném čase nebo sportovní činnost, a které jsou přepravovány jako odpad, včetně případů, kdy tyto nebezpečné věci již nejsou zabaleny v původním kusu pro maloobchodní prodej, pokud byla učiněna opatření k zamezení úniku za normálních přepravních podmínek

5. Hlavní změny RID 2025

1.1.3.6 Změny v tabulce

- Přepavní kategorie 2:
 - Nově UN 3551 a 3552
- Přepavní kategorie 3:
 - Nově UN 3554
- Přepavní kategorie 4:
 - Nově UN 3559

5. Hlavní změny RID 2025

1.2.1 Změny definic

- Změna definic:
 - Recyklovaný plast
 - Globální harmonizovaný systém klasifikace a označování chemických látek
 - Příručka zkoušek a kritérií
 - Vzorové předpisy OSN
 - Stupeň plnění
- Nová definice: „Stupeň naplnění“
 - poměr vyjádřený v % objemu kapaliny nebo tuhé látky zavedené při teplotě 15 °C do zádržného prostředku a objemu zádržného prostředku připraveného k použití

5. Hlavní změny RID 2025

1.4.2.2.7 Povinnosti dopravce

Stávající odstavec:

- Dopravce musí informovat strojvedoucího o naložených nebezpečných věcech a jejich pozici ve vlakové soupravě před započítáním jízdy vlaku.

Nově upřesněno:

- Požadavky tohoto odstavce se považují za splněné, pokud jsou použity přípojky A, B a C předpisu IRS 40472 ("Zpráva o brzdění, výkaz vozidel pro strojvedoucí a požadavky na výměnu údajů nezbytných pro provozování nákladní železniční dopravy").
- Pozn. pod čarou: Verze IRS (International Railway Solution) platná od září 2022.

5. Hlavní změny RID 2025

1.6 Přejídná ustanovení [1/2]

- Změny řady přejídných ustanovení např.:
 - **1.6.1.54** Kokily pro přepravu roztaveného hliníku UN 3257, které byly zkonstruovány a schváleny před 1. červencem 2025 v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů, které však nesplňují požadavky na konstrukci a schválení AP11 v 7.3.3.2.7 platné od 1. ledna 2025, mohou být nadále používány se souhlasem příslušných orgánů v zemích použití.
 - **1.6.1.55** Látky zařazené pod UN 1835 nebo 3560 lze přepravovat do 31. prosince 2026 v souladu s ustanoveními o klasifikaci a přepravními podmínkami ADR platnými pro UN 1835 TETRAMETHYLAMONIUMHYDROXID, ROZTOK do 31. prosince 2024.
 - **1.6.1.56** Látky zařazené pod UN 3423 mohou být přepravovány do 31. prosince 2026 v souladu s ustanoveními o klasifikaci a přepravními podmínkami RID platnými do 31. prosince 2024.
 - **1.6.1.57** Obaly vyrobené před 1. lednem 2027, které nesplňují požadavky 6.1.3.1 týkající se umístování značek na neodstranitelné součásti platné od 1. ledna 2025, mohou být nadále používány.

5. Hlavní změny RID 2025

1.6 Přejídná ustanovení [2/2]

- Změny řady přechodných ustanovení např.:
 - **1.6.3.61** Nesnímatelné cisterny (cisternová vozidla) a snímatelné cisterny vyrobené před 1. červencem 2025 v souladu s požadavky platnými do 31. prosince 2024, které však nesplňují požadavky 6.8.2.2.11 platné od 1. ledna 2025, mohou být nadále používány.
 - **1.6.4.59** Cisternové kontejnery z vyztužených plastů vyrobené před 1. červencem 2033 v souladu s požadavky kapitoly 6.9 platnými do 31. prosince 2022 mohou být nadále používány v souladu s ustanoveními kapitoly 4.4 platnými do 31. prosince 2022.
 - **1.6.4.65** Cisternové kontejnery vyrobené před 1. červencem 2025 v souladu s požadavky platnými do 31. prosince 2024, které však nesplňují požadavky 6.8.2.2.11 platné od 1. ledna 2025, mohou být nadále používány.
 - **1.6.4.66** Přemístitelné cisterny vyrobené před 1. lednem 2027 v souladu s požadavky platnými do 31. prosince 2024, které však nesplňují požadavky 6.7.4.15.1 (i) (iv) platné od 1. ledna 2025, mohou být dále používány.

5. Hlavní změny RID 2025

2.2.9.1.7.2 Sodík-iontové baterie [1/2]

- Články a baterie, články a baterie obsažené v zařízeních nebo články a baterie balené se zařízeními obsahujícími sodíkové ionty, které jsou dobíjecím elektrochemickým systémem, kde kladná i záporná elektroda jsou interkalační nebo inertní sloučeniny, konstruované bez sodíku kovu (nebo slitin sodíku) v obou elektrodách a s organickou nevodnou sloučeninou jako elektrolytem, se zařazují pod UN 3551 nebo 3552, jak je to vhodné.

Smějí být přepravovány pod těmito položkami, jestliže splňují následující ustanovení:

- Každý článek nebo baterie je typu, u něhož bylo prokázáno, že splňuje požadavky příslušných zkoušek uvedených v Příručce zkoušek a kritérií, části III, pododdílu 38.3
- Každý článek a baterie je opatřen(a) ochranným zařízením proti vnitřnímu přetlaku, nebo zkonstruován(a) tak, aby se zabránilo jeho prudkému roztržení za normálních podmínek přepravy
- Každý článek a baterie je vybaven(a) účinným systémem k zabránění vnějším zkratům
- Každá baterie s více články nebo sériemi článků s paralelním zapojením je vybavena účinným zařízením, které zabraňuje nebezpečným zpětným proudům (např. diody, pojistky atd.)
- ...

5. Hlavní změny RID 2025

2.2.9.1.7.2 Sodík-iontové baterie [2/2]

Smějí být přepravovány pod těmito položkami, jestliže splňují následující ustanovení:

- ...
- Články a baterie musí být vyráběny pod programem řízení kvality podle 2.2.9.1.7.1 (e) bodů (i) až (ix)
- Výrobci a následní distributoři článků nebo baterií musí mít k dispozici zkušební protokol, jak je uvedeno v Příručce zkoušek a kritérií, část III, pododíl 38.3, bod 38.3.5.

Sodík-iontové baterie nepodléhají ustanovením RID, jestliže splňují požadavky zvláštních ustanovení 188 nebo 400 kapitoly 3.3.

- ...

5. Hlavní změny RID 2025

Nová UN čísla

- UN 0514 ZAŘÍZENÍ PRO ROZPTYLOVÁNÍ HASICÍCH PROSTŘEDKŮ
- UN 3551 BATERIE SODÍK-IONTOVÉ s organickým elektrolytem
- UN 3552 BATERIE SODÍK-IONTOVÉ OBSAŽENÉ V ZAŘÍZENÍCH nebo BATERIE SODÍK-IONTOVÉ BALENÉ SE ZAŘÍZENÍMI, s organickým elektrolytem
- UN 3553 DISILAN
- UN 3554 GALLIUM OBSAŽENÉ VE VÝROBCÍCH
- UN 3555 TRIFLUOROMETHYLTETRAZOL-SODNÁ SŮL V ACETONU, s obsahem nejméně 68 % hmotnostních acetonu
- UN 3556 VOZIDLO POHÁNĚNÉ BATERIÍ LITHIUM-IONTOVOU
- UN 3557 VOZIDLO POHÁNĚNÉ BATERIÍ LITHIUM KOVOVOU
- UN 3558 VOZIDLO POHÁNĚNÉ BATERIÍ SODÍK-IONTOVOU
- UN 3559 ZAŘÍZENÍ PRO ROZPTYLOVÁNÍ HASICÍCH PROSTŘEDKŮ
- UN 3560 VODNÝ ROZTOK HYDROXIDU TETRAMETHYLAMONNÉHO obsahující nejméně 25 % hydroxidu tetramethylamonného

5. Hlavní změny RID 2025

3.3 Zvláštní ustanovení [1/3]

- Změna řady zvláštních ustanovení
- Nová zvláštní ustanovení např.
 - **28** Tato látka může být přepravována podle ustanovení třídy 3 nebo třídy 4.1 pouze tehdy, je-li zabalena tak, aby procentuální podíl ředidla neklesl v žádném okamžiku přepravy pod stanovený podíl (viz 2.2.3.1.1 a 2.2.41.1.18). V případech, kdy není ředidlo uvedeno, musí být látka zabalena tak, aby množství výbušné látky nepřekročilo uvedenou hodnotu.
 - **400** Sodík-iontové články a baterie a sodík-iontové články a baterie obsažené v zařízeních nebo balené se zařízením, připravené a podávané k přepravě, nepodléhají jiným ustanovením RID, pokud splňují následující podmínky ...
 - **401** Sodík-iontové články a baterie s organickým elektrolytem se přepravují pod UN 3551, nebo 3552, jak je to vhodné. Sodík-iontové články a baterie s vodným alkalickým elektrolytem se přepravují jako UN 2795. Baterie obsahující kovový sodík nebo slitiny sodíku se přepravují jako UN 3292.

5. Hlavní změny RID 2025

3.3 Zvláštní ustanovení [2/3]

- Nová zvláštní ustanovení např.
 - **403** Membránové filtry z nitrocelulózy, na které se vztahuje tato položka, s obsahem nitrocelulózy nepřesahujícím 53 g/m^2 a čistou hmotností nitrocelulózy nepřesahující 300 g na vnitřní obal, nepodléhají požadavkům RID, pokud splňují následující podmínky ...
 - **404** Vozidla poháněná sodík-iontovými bateriemi, která neobsahují žádné jiné nebezpečné věci, nepodléhají jiným ustanovením RID, pokud je baterie zkratována tak, že neobsahuje elektrickou energii. Zkratování baterie musí být snadno ověřitelné (např. propojka mezi svorkami).
 - **406** Látky pod touto položkou mohou být přepravovány v souladu s ustanoveními o omezeném množství podle kapitoly 3.4, pokud jsou přepravovány v tlakových nádobách o obsahu nejvýše 1 000 ml. Tlakové nádoby musí splňovat požadavky pokynu pro balení P200 v 4.1.4.1 a musí mít součin zkušebního tlaku nejvýše $15,2 \text{ MPa}\cdot\text{l}$ ($152 \text{ bar}\cdot\text{l}$). Tlakové nádoby nesmí být baleny společně s jiným nebezpečnými věcmi.

5. Hlavní změny RID 2025

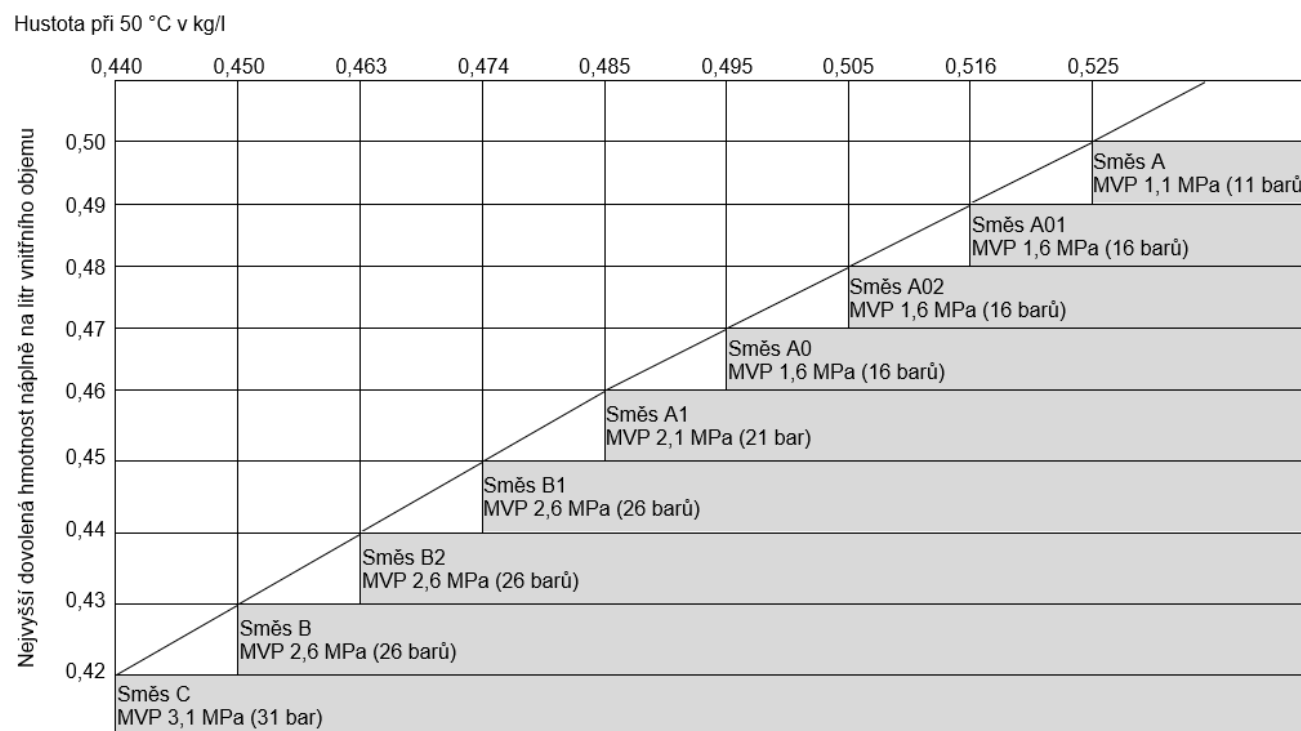
3.3 Zvláštní ustanovení [3/3]

- Nová zvláštní ustanovení např.
 - **407** Zařízení pro rozptylování hasicích prostředků jsou předměty, které obsahují pyrotechnickou látku, které jsou určeny k tomu, aby po aktivaci rozptýlily hasicí látku (nebo aerosol), a které neobsahují žádné jiné nebezpečné věci. Tyto předměty, v případě, že jsou zabalené pro přepravu, musí splňovat kritéria pro podtřídu 1.4, skupinu snášenlivosti S, pokud jsou zkoušeny v souladu se zkušební řadou 6 c) oddílu 16 části I Příručky zkoušek a kritérií. Zařízení musí být přepravováno buď s odstraněnými prostředky pro aktivaci, nebo musí být vybaveno nejméně dvěma nezávislými prostředky, které zabrání náhodné aktivaci.
Zařízení pro rozptylování hasicích prostředků se zařazují do třídy 9, UN 3559, pouze pokud jsou splněny následující dodatečné podmínky: ...
- Tato položka se vztahuje pouze na vodné roztoky složené z vody, tetramethylamonium hydroxidu (TMAH) a nejvýše 1 % dalších složek. Ostatní přípravky obsahující tetramethylamonium hydroxid se přiřadí k příslušné obecné nebo J.N. položce (např. UN 2927 LÁTKA TOXICKÁ, KAPALNÁ, ŽÍRAVÁ, ORGANICKÁ, J.N.), s výjimkou následujících případů

5. Hlavní změny RID 2025

Část 4 [1/2]

- Úpravy řady pokynů pro balení, např.
 - P404, P505, P520, P600, P620, P650, P800, P803, P908 a mnoho dalších.
- Úprava tabulky v pokynu pro balení P200:

MVP = Nejvyšší tlak par při 70 °C

5. Hlavní změny RID 2025

Část 4 [2/2]

- Nové pokyny pro balení, např. P303 a P912:

P303	POKYN PRO BALENÍ	P303
Tento pokyn se použije pro UN 3555.		
Dovoleny jsou následující obaly, pokud jsou splněna všeobecná ustanovení v 4.1.1 a 4.1.3 a také 4.1.5.12: Plastový sud s neodnímatelným víkem (1H1) o maximálním objemu 250 l.		

Zvláštní ustanovení pro balení		P912	POKYN PRO BALENÍ	P912
PP26	Pro UN 3555 musí být obaly bezolovnaté.	Tento pokyn se použije pro UN č. 3556, 3557 a 3558.		
		<p>Vozidlo musí být upevněno v pevném a tuhém vnějším obalu z vhodného materiálu, který má přiměřenou pevnost a konstrukci vzhledem k objemu obalu a jeho zamýšlenému použití. Musí být konstruován tak, aby se zabránilo nechtěné činnosti během přepravy. Obaly nemusí splňovat požadavky 4.1.1.3. Vozidlo musí být zajištěno prostředky, které jsou schopny vozidlo ve vnějším obalu udržet, aby se zabránilo jakémukoli pohybu během přepravy, který by mohl změnit polohu nebo způsobit poškození baterie ve vozidle.</p> <p>Vozidla přepravovaná v obalu mohou mít některé části vozidla, kromě baterie, demontované od rámu, aby se vešly do obalu.</p> <p>POZNÁMKA: <i>Povolené obaly mohou přesáhnout čistou hmotnost 400 kg (viz 4.1.3.3).</i></p> <p>Vozidla s individuální čistou (netto) hmotností 30 kg nebo více:</p> <ol style="list-style-type: none"> mohou být naložena do latění nebo upevněna na palety; mohou být přepravována nezabalená za předpokladu, že vozidlo je schopno zůstat během přepravy ve stojaté poloze bez další podpory a vozidlo poskytuje baterii odpovídající ochranu, aby nemohlo dojít k jejímu poškození, nebo pokud se mohou během přepravy převrátit (např. motocykly), mohou být přepravována nezabalená v nákladní dopravní jednotce vybavené prostředky, které zabraňují převrácení během přepravy, např. pomocí výztuh, rámu nebo polic. 		

5. Hlavní změny RID 2025

Kapitola 5.2

- 5.2.1.9 V nadpisu se za "lithiové baterie" vkládá "nebo sodík-iontové baterie".
- 5.2.1.9.2 Rozšíření významu značky „lithiové baterie“ na „lithiové baterie nebo sodík-iontové baterie“

5. Hlavní změny RID 2025

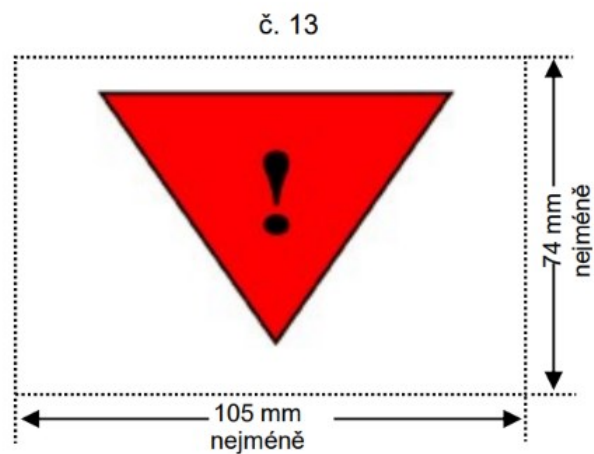
Pododdíl 5.3.2.3.2

- Zrušení dvou identifikačních čísel nebezpečnosti
 - "78 Radioaktivní látka, žíravá" a
 - "87 Žíravá látka, radioaktivní".

5. Hlavní změny RID 2025

Pododdíl 5.3.4.2

- V popisu v části Bezpečnostní značky pro posun podle vzoru 13 se vypouští "na bílém podkladě".

Červený trojúhelník s černým vykřičníkem ~~na~~
~~bílém podkladě~~

Opatrně posunovat

5. Hlavní změny RID 2025

Kapitola 5.4 [1/3]

- 5.4.0.2 **Nová věta**: Informace předepsané v této kapitole týkající se přepravovaných nebezpečných věcí musí být během přepravy k dispozici takovým způsobem, aby bylo možné v dokumentaci identifikovat zboží ve voze a vůz.
- Navíc, pokud jsou nebezpečné věci přepravovány ve velkých kontejnerech, cisternových kontejnerech, přemístitelných cisternách nebo silničních vozidlech, musí být rovněž identifikovány v přepravním dokladu a informace týkající se těchto věcí musí být uvedeny pro velký kontejner, cisternový kontejner, přemístitelnou cisternu nebo silniční vozidlo, jak je to vhodné.

5. Hlavní změny RID 2025

Kapitola 5.4 [2/3]

- 5.4.1.1.3.3 Zvláštní ustanovení pro přepravu odpadů ve vnitřních obalech zabalených společně ve vnějším obalu.

V případě přepravy podle 4.1.1.5.3 musí být v přepravním dokladu uvedeno následující prohlášení: "Přeprava podle 4.1.1.5.3". Dodatečné prohlášení předepsané v 5.4.1.1.3.2 není nutné. Například:

"UN 1993 ODPAD LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N., 3, III, (E); PŘEPRAVA PODLE 4.1.1.5.3,,

Údaje v přepravním dokladu podle 5.4.1.1 musí vycházet z položky nebo položek přiřazených vnějšmu obalu podle 4.1.1.5.3 (d). Technický název, jak je předepsán v kapitole 3.3, zvláštní ustanovení 274, není třeba doplňovat.

5. Hlavní změny RID 2025

Kapitola 5.4 [3/3]

- 5.4.1.1.4 Zvláštní ustanovení pro odpady kontaminované volným azbestem (UN 2212 a 2590)
 - Při použití zvláštního ustanovení 678 kapitoly 3.3 musí být v přepravním dokladu uvedeno následující prohlášení "Přeprava podle zvláštního ustanovení 678".
 - K popisu nebezpečných věcí požadovanému v 5.4.1.1.1 (a) až (d) a (k) se přidá popis odpadů přepravovaných v souladu se zvláštním ustanovením 678 (b) kapitoly 3.3. Přepravní doklad musí být rovněž doprovázen následujícími dokumenty:
 - a) Kopie technického listu použitého typu kontejnerového pytle na hlavičkovém papíře výrobce nebo distributora s uvedením rozměrů obalu a jeho maximální hmotnosti
 - b) Kopie postupu vykládky podle zvláštního ustanovení CV38 v 7.5.11, pokud je to vhodné.

5. Hlavní změny RID 2025

Část 6

- Změna řady norem, např.:
 - EN 13799:2022, EN ISO 11623:2023, EN 14025:2023, EN 14432:2023, EN 14433:2023, EN 13799:2022 a další

6. Zkoušky bezpečnostních poradců

- Základní / Atestační / Opravná
- RID 2023 vs. RID 2025
- Termíny (1. pol. 2025):
 - 13. února
 - 24. dubna
 - 19. června

lubos.knizek@md.gov.cz